

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

TIDEVARVET

den 14 februari 1931 innehåller:

En uppmaning för kvinnor.
Ledande artikel.
av **Elisabeth Tamm.**

Skuggspelet på väggen.
av **Elin Wägner.**

Mitt barn har gjort mig en fråga.
av **Karolina Widerström.**

Under textilstrejken.
Brev från Norrköping av **K. N.**

De nya kamraterna i de gamla hemsysslorna
av **Elsa Svartengren.**

Laura Petri om vanartslagen.

Det handlar om mod.
av **Honorine Hermelin.**

En del av upplagan åtföljes av en bilaga.

Specialnumret *Vi kvinnor i fabriken* kan rekvideras från Tidevarvets exp. till ett lösnummerpris av 15 öre (tillsammans med ordinarie numret 25 öre.)

Enligt förljudande kommer k. propositionen i sjukkasse- och moderskaps-hjälpsfrågan att på lördagen delgivas riksdagen.

Eftersom några uttalanden i specialnumret *Vi kvinnor i Fabriken* från olika sidor beröra frågan om sjuk- och moderskaps-hjälpsfrågan, vilja vi meddela att i nästa nummer av Tidevarvet kommer dr. Ada Nilsson att redogöra för och kommentera propositionen.

Även några skildringar och uttalanden som influerats till *Vi kvinnor i Fabriken*, men tyvärr ej kunnat få plats där, komma att införas i samma ordinarie nummer, som kan rekvideras från *Tidevarvets exp., Stockholm 2*, till ett lösnummerpris av 15 öre.

Vad har hänt?

DEN SVENSKA UNGDOMEN har i olika roller uppträtt på veckans vädjobana.

Societetens unga damer ha avbildats i fotsida dräkter på de stora tidningarnas sidor — med anledning av att de upptagits i Innocence-orden och bevisat sin första bal där. Tre läroverkspojkar ha begått överfall på Ny Dags redaktion, i fosterländskt nit, för att ge hr Sillén en allvarlig varning.

Det är ganska gripande uttryck för missriktad fantasi och odödlighetslängtan hos ungdomarna ifråga — å ena hållet tillkännagiven i anskaffandet av en underbar klänning, å det andra i begäret av en straffbar handling.

FRISINNAD UNGDOM har givit ett glädjande tecken på målmedvetenhet i ett uttalande mot borgerlig samling vid Stockholmsvalet. Det heter »stå ensam i breschen för ärorika liberala traditioner».

INDEPENDENT LABOUR PARTY i England har genom lottning lyckats få in en motion om minimalöner till parlamentets behandling, där den t. o. m. blivit antagen i andra läsningen med 122 röster mot 51. Lönerna skulle enligt motionen beräknas så, att de möjliggöra en *skälig levnadsstandard*. Högern påpekar att följderna av detta måste bli ökad arbetslöshet — regeringen skyller på parlamentets strängt upptagna tid, som omöjliggör vidare behandling av motionen.

Veckovardien

Framtidspolitik.

Vad stadsfullmäktigevalet i Stockholm pekar på.

Den borgerliga samlingen säger sig ha uppstått för att hindra socialdemokratisk majoritet. Detta har ansetts som något utomordentligt behjärtansvärt, för vilket alla samvetsbetänkligheter måste falla. Men varför är det värre med en socialdemokratisk majoritet än en borgerlig? Parlamentarismen bygger ju på majoritetspartier. Men det står inte föreskrivet att majoriteten måste vara konservativ.

Beslutet om borgerlig samling vid det förestående stadsfullmäktigevalet i Stockholm väckte ingen förvåning. Man har nu lärt sig, att den är en produkt av utvecklingen. Den försvaras med att vara av teknisk beskaffenhet. Det är intet försvar. Den är teknisk, men den är också beroende på den reaktionära strömning, som efterträtt liberalismen. Där är dess beklagliga berättigande.

Vår politik har således att för den närmaste framtiden räkna med ett borgerligt block. Men detta borgerliga block kan inte bilda underlag för en parlamentarisk regering, så länge de frisinnade av fruktan att förlora en stor del av sina väl-

jare äro hänvisade till den hoppande majoritetens parlamentarism. För eller senare måste här ske en klyvning. När väljarna få klart för sig att de bidra till inval av national-socialister och fascister, då sker ofrånkomligt en utgallring. Sedan blir det borgerliga blocket som sådant arbetsdugligt.

Som motvikt här till står Arbetarepartiet, socialdemokraterna. Men socialdemokraterna, liksom högern, kunna ensamma icke ofelbart påräkna majoritet. Där borde bildas ett block av socialdemokrater och radikaler här som i Danmark. Officiellt representeras de radikala i Sverige av den s. k. Tidevarvsgruppen, men hit höra med all säkerhet många nu icke partianslutna, och hit kommer även att höra den radikala flygeln av frisinnade och liberaler, som inte i längden kan trivas under den borgerliga samlingens tak. Vad som skiljer Tidevarvsgruppen från socialdemokraterna är väl huvudsakligast, att Tidevarvsgruppens inställning till utvecklingen förutsätter en större frihet än vad ett förstatligande enligt socialismen medger. Radikalismens pröv-

ning av samhällsproblemen måste vara förutsättningslös. Detta är dock icke något, som hindrar full överensstämmelse i uppfattningen om aktuella frågors lösning. Tvärtom har det vid upprepade tillfällen visat sig, att en sådan överensstämmelse föreligger. Och det finns heller intet skäl att vänta med ett organiserat samarbete. Reaktionen väntar icke.

Vårt politiska liv har länge nog tynat inom valteknikens och parti-väsendets döda former. Bakom partierna måste stå en vilja till handling. Efter den skall partierna utforma sig, inte tvärt om. Olika riktningar kräva rörelsefrihet var för sig. Men närbesläktade riktningar kunna, där de äro eniga, samla sig kring dagspolitiska frågors lösning och sålunda erhålla parlamentariskt underlag. Den borgerliga samlingens partier utgöra samhällets högerriktning. Socialdemokrater och radikaler böra bilda dess vänsterriktning. Vi skall inte stå emot varandra, klass mot klass i klasspolitik, utan gå fram efter politiska linjer för en levande utveckling.

Var äro ledarna?

De tre skolpojknas tilltag att med revolverar, kedjor och andra tillhyggen bege sig upp på Ny Dags redaktion för att bortföra, binda och bestraffa hr Sillén är en av dessa blixtrar från klar himmel, som plötsligt slå ned i samhällets snår och kasta sitt skarpa ljus över dess irrgångar. På god tro omsätta några oförståndiga barn i handling, vad kanske många erfarnare hemligen tänkt eller önskat, en möjlighet, som i varje fall har kunnat kännas ligga i luften.

Det är med blödande hjärta man konstaterar, hur all denna ungdomliga idealitet, känsla av ansvar och mod letts i så felaktiga banor. Och återigen efterlyses ungdomens ledare, de i många fall obefintliga ledar-

na. Det slår en i vad som framgått av referaten, hur litet föräldrar och lärare i själva verket veta om vad som upptagit pojkarnas intresse — hur den djupa klyftan av stumhet gapar mellan de äldre och de unga. När en av pojkarna inför hotet »det här kan bli Långholmen» svarade att »Långholmen är i alla fall bättre än plugget», kan svaret visserligen tolkas som ett uttryck för tillfällig desperation, men det ger också en aning om pluggets meningslöshet.

Denna historia ger emellertid ännu en lärdom. I en intervju angående eventuella straffpåföljder för de unga pojkarna, har advokat Hugo Lindberg dragit en parallell. Han påpekar hur Långholmen trots allt är en småsak jämfört med uppfostran

på Bona, där pojkar av alla grader av brottslighet sammanföras utan åtskillnad. Vid tanken på att de unga förövarna av överfallet på Ny Dag — som dock fått omdömet »praktiga pojkar» av sina lärare — skulle skickas ner att uppfostras i denna förbrytarskola, framstår orimligheten i detta system med överväldigande klarhet. Och ändå är detta vad som ständigt sker med ungdomar, som av en eller annan anledning kommit att överträda lagarna, men vilkas namnlösa öden aldrig komma den offentliga uppmärksamheten att reagera. Kanske vill det till en sådan händelse som denna, för att med den allmänna opinionens hjälp det verkligen skall kunna pressas fram en förändring.

Carin Hermelin.

Himmelens paradis.

Två skrivmaskiner smattra energiskt i det inre rummet — i var sin tonart. När den ena gör ett uppehåll, medan maskinskrivarskan byter papper eller slår efter en adress, fyller den andra påpassligt luckan i knackningarnas flöde. Så förenas rösterna igen, den dova, torra och den glatt smållande. Det knattrar och pinglar. Från yttre rummet kommer det taktfast sågande ljudet av multigrafen, som går med elektrisk matare, medan Adrema, adressmaskinen, skraller under sin skötarens snabba hand. Över den idoga ljudalstringen från fyra håll ligger en saklig lukt av trycksvärta, papper och bensin. Och ett sakligt grått förmiddagsljus vänder alla tankar till arbetet.

Så ter sig verkligheten på redaktionen en måndag.

Men jag sitter och läser en sagobok, *Farmor och Fjunlätt* av Elsa Beskow. När vi beställde den från förlaget, höll herrn i telefon på att inte förstå vad vi menade. Namnet Fjunlätt kom så huvudsakligen in i affärsförmiddagen. Det motsvarade inte någon bild i hans hjärna för tillfället. Boken handlar om trollgummor, som ville ha nya påsar att bräcka varandra med, björnfällar, kofudlar, loskinn, som deras snälla trollgubbar jagade ihop åt dem. Och om hummern, havskungens sändebud, som skulle hämta hem den lille havspojken från hans äventyr i fiskarens nät och hos älvan, som älskade honom. Bussen Gustav Adolf med garagetomten, och telefonen i Blomsterboda, som var nära att fördärva både fru Smörblomma och fru Tjärblomster och med dem alla de andra ängsblommorna, som höllo på att vissna av ideligt telefonerande genom spindelvävs-trådar mellan timotejstolparna. Och där är den snälla pumpen och lilla gulddödan, prinsessan vid forsen och strömkarlen och den äventyrslystna fågel-skrämman.

Så ringer den riktiga telefonen. Det är som om en port smälldes igen mellan två olika verkligheter. En hel värld ha sagorna öppnat, spelande och doftande, strålände av färger. Ty Elsa Beskow berättar bara äkta sagor och alla äkta sagor äro sanna. De passa för alla människor och alla tider. De tränga in i varje fog av den sakliga tillvaron. Försöker man bannlysa dem står bara halva verkligheten kvar. Ty sagorna berätta om vad som möter människosjälens och allt som finnes under solen kan möta en levande själ. De äro drömmar, önskningar och erfarenheter som iklätt sig lustiga levande gestalter, så att man känner igen dem och tror på dem.

Det finns en persisk sagosamling, som heter Anwar-i-Suhaili. Ett urval av dess visdoms skatter blevo för två år sedan tillgängliga på svenska, då de gavs ut från Kungliga Boktryckeriet, P. A. Norstedts förlag i översättning av Erik Hermelin.

Den första sagan börjar: »Det berättas att inom Kashmirs landmären fanns en hjärttjusande nejd och en betesmark utan like. Den var sådan, att dess yta på grund av blommornas rikedom var smyckad liksom Himmelens Paradis, och genom återskenet från dess doftspridande blommor syntes kråkans vinge liksom påfågeln stjärt.

På varje håll källor, liksom Livets Vatten; I varje riktning spred tulpanens lampa sitt sken.

Violen växte och den späda grönskan spirade, Morgonvinden fattade rosens ficka. Tuberosen, ständande på en fotstängel, Likasom på smaragdgrön stjälk, en vinpökale.»

Är det inte en underbar hyllning till själens krafter. Själens som i varje människas gestalt har makt att skapa sig ett paradis av en kråksvart värld.

Casan.

<p>Godta Kjöttillag</p> <p>Vadfrån kommer jag, mamma</p> <p>Tiden</p>	<p>Tre skrifter för varje MOR och FAR</p>	<p>Två Skrivmaskiner</p> <p>Mamma, hur kommer de små barnen till</p> <p>Tiden</p>	<p>I varje bokhandel och från Tidens Förlag Stockholm</p>	<p>En Klocka</p> <p>Vad skola vi säga våra barn om släktlivet</p> <p>Tiden</p>
---	---	--	---	--

TIDEVARVET

REDAKTIONSKOMMITTÉ:

Elin Wägner,
Elisabeth Tamm,
Ada Nilsson,
Honorine Hermelin.

REDAKTÖR:

Carin Hermelin.

ANSVARIG UTGIVARE:

Ada Nilsson.

Utkommer varje helgfri lördag.
Slussplan 1-3, 2 tr., Stockholm.
Tel. N. 48 42, 182 43.

ADVOKATER

Ledamöter av Sveriges Advokatsamfund

Eva Andéns Advokatbyrå

Inneh.: Eva Andén.

Ledamot av Sveriges Advokatsamfund
Herkulesgatan 14 (f. d. L:a Vattug.)
Tel. 75 75, 75 76
STOCKHOLM

Specialitet: Familje- och arvsaker,
Boutredningar och testamenten, för-
valtningsuppdrag. Även skriftliga
förfrågningar.

Advokat Hugo Lindberg

Ledamot av Sveriges Advokatsamfund

KUNGSGATAN 6, STOCKHOLM
Tel. 147 99, 24 24

TANDLÄKARE

Tandläkare

Folke Jakobsson

(Medl. av Sthlms tandl.-förening)
Sturegatan 10 (hörn. av Humlegårdsg.)
Mottagn. enl. överensk. pr tel.
Ö. 503. 4 tr. (hiss).

TANDLÄKARE

ARNE JOMGÅRD

Folkungagatan 136-138, Stockholm
Mottagn. efter överenskommelse.
Tel. Söder 173 02.

TANDLÄKARE

RIKARD HELMER

Kungsgatan 38 III, (Centrum)
(hörnet av Sveavägen)
Mottagn. eft. överensk. pr tel. (1)17080

Badinrättningen

Tel: Sö. 330 56
" " 48 67

Etablerad 1875.
Södermalms Tvätt- & Badinrättning
Bäckstugatan 4

Tvättinrättningen

Tel.: Sö. 336 30
" " 157 35

"ETT HALVSEKEL
SOM MÅLARINNA"

Mina Carlson-Bredberg
GALLERI MODERN
Dramatiska Teatern.

Deklarera själv!

Advokat Gottfr. Ström:

HANDBOK

i SJÄLVDEKLARATION
och SKATTEFRÅGOR
Ny, utvidgad och förbättrad.
Klar, redig.

120 sidor, 64 bilagor och exem-
pel omfattande:
Tillsammans 10 exempel.
Pris 1 krona.

I bokhandeln. Pressbyrån.

Insänd frimärken eller förskottslikvid,
sändes fraktfritt.
FEDERATIVS FÖRLAG
Box 352 - STOCKHOLM 1.

Den 14 febr. 1931.

En uppmaning
för kvinnor.

Vi minnas de envisa motionerna, som under ett par år upprepades för att hindra de gifta kvinnorna att inneha statstjänst. Förslaget avvärdades, men har nu i år kommit fram i en ny form. Hr Lundquist i Rotebro har motionerat om »att riksdagen ville besluta i skrivelse hos K. Maj:t anhålla dels om en förutsättningslös utredning huruvida och i vad mån, bl. a. för bättre tillgodoseende av mäns och ogifta kvinnors behov av arbetsutkomst, åtgärder kunna vidtagas i syfte att uppmantra kvinnliga tjänstemän till frivillig avgång ur statstjänst vid giftermåls ingående, dels ock om framläggande för riksdagen av de förslag, som av utredningen kunna föranledas».

Det är i sanning ett högst osympatiskt sätt att nu med lock och pock försöka lura kvinnorna till det, man icke lyckats att erhålla majoritet för. Motionären tänker sig att till de kvinnliga statstjänare, som avgå på grund av giftermål, skulle utbetalas några sorts premier, utgående med en viss andel av lönen under viss tid framåt mot företeende av vigselattest eller dylikt. Att han säger, att något liknande varit på tal i Danmark, gör inte saken bättre. Man skulle knappast vilja ta förslaget på allvar. Men det är verkligen menat på fullt allvar, och ett flertal riksdagsmän ha instämt i motionens syfte.

Reaktionen mot kvinnorna har blivit ännu hårdare genom de dåliga tiderna, och i första rummet går den ut över de gifta kvinnorna. Det gäller således att återigen ta fram alla

skäl, och de äro lyckligtvis vägande, för arbetets frihet, en rätt, som må gälla för både män och kvinnor och i vilken tjänsteställning det vara må. Arbetslösheten får icke heller dragas fram med känslöbetoning. Det kan visserligen låta riktigt, att det synes orättvist att inom en familj förtjäna bägge makarna, inom en annan kanske ingendera. Men arbetslösheten är ett problem för sig, till största delen beroende på folkens — eller de maktägandes — bristande vilja att gemensamt och solidariskt ordna ländernas förhållande till varandra och deras utbyte av varor. Det är bristande fredsvilja. Där är roten och upphovet. Och vill man ej arbeta på den linjen att vända sig mot begynnelsen av det onda, måste man åtminstone anordna en tillfällig hjälp, som ger lika rätt åt alla, inte försöker att hjälpa den ena på den andras bekostnad.

Vi äro fullt medvetna om, att många bland kvinnorna själva godtagit talet om att de gifta kvinnorna ej borde ha rätt till arbete. Alldeles oavsett, att om de gifta kvinnorna vill vore ur vägen, kommer turen till de ogifta, måste det kraftigt framhållas vad man därigenom ger sig in på. Det är inte gifta kvinnors rätt till arbete eller inte, utan rätten till arbete över huvud taget. Man vill lagfästa att inkomst från-tager rätt till arbete. Detta är innebörden, den enda konsekventa. Ty en vigselattest, kan väl ändå inte gärna i all rimlighets namn utgöra ett lagligt förbud för att förtjäna. Vilken maxiinkomst skall då stadgas? Skall det bli olika hög inkomst för olika slag av arbete? Och vilket samhälle av parasiter skapar man inte sålunda! Ty alla med förmögenhet bli hänvisade till latmanslivet. Det är fullständigt ohållbart! Och den som arbetar de gifta kvinnorna, har antingen inte dragit ut konsekvenserna eller vill över huvud taget undantränga kvinnorna. Därtill kommer en sak, som motionären inte tänkt på, det är själva arbetet. Allt arbete skall göras väl. Arbetet är inte bara till som en födkrok, utan det måste utföras för samhällets skull, för det helas skull och av dem, som bäst äro skickade att utföra det.

Drick
Ramlösa

Vårt lands enda naturligt alkaliska vatten

Olga Elmdahl
MODEMAGASIN

Kungsgatan 53. Tel. 108 51
STOCKHOLM

Studiekamraten vill genom sitt innehåll fostra till vidsynighet och självansvar. Den vill utom de känslor den möjligen kan ge, bidra till karaktärens danning.

Genom artiklar om konst, litteratur och vetenskap vill Studiekamraten fostra och förädla ungdomens smak, väcka häg och intresse för tidens stora frågor samt egga till kamp för höga ideal.

ALF AHLBERG
JOHN BERG
NATANIEL BESKOW
CARL CEDERBLAD
ALLAN DEGERMAN
WALTER FEVRELL
TORSTEN FOGELQVIST
GILLIS HAMMAR
GUNNAR HIRDMAN
YNGVE HUGO
CLAES JOHANSSON
LORENTZ JONSSON
ARNE MUNTHE
OLAUS P. MÅNSSON
ODAL OTTELIN

med flera av vårt lands främsta
folkbildningsmän medarbeta i

STUDIEKAMRATEN

Utgives och redigeras av en studiecirkel inom
ARBETARNAS BILDNINGSFÖRBUND
Utkommer 1:sta och 15:de i varje månad.
Prenumerationspris 5:- för 1/2 år o. 2:75 för 1/2 år.
Red. och expedition: Barnhusg. 18, Stockholm.

Inför presi-
dentvalet
i Finland.

Helsingfors d. 6 febr.

Elektorsvalkampanjen har å Lap-
pohåll drivits med en hänsynslöshet,
som överträffat allt, som i den vä-
gen presterats under detta olycks-
digra års tidigare valstrider. Och
därmed säges mycket.

Men Lappos nervositet är begrip-
lig. Ty utgången av presidentvalet
kunde för Lappo bli av ödesdigra
följder. Presidentämbetet i Fin-
land är nämligen ingen sinekur. Ge-
nom 1919-års regeringsform äger
republikens president vidsträcktare
befogenheter än de flesta andra
statsöverhuvuden i vår världsdel.
Och genom de av Lappo förliden
höst genomtrufade s. k. kommu-
nistlagarna har han beklänts med
yttermera fullmakter, i det han be-
rättigats att i förordningsväg träffa
avgöranden i en mängd frågor av
grundlagsnatur.

Genom sin rätt att upplösa taks-
dagen och utlysa nyval, att stad-
fästa eller vägra stadfästelse av
riksdagsbeslut, genom sin utnäm-
ningsrätt inom den högre civila ad-
ministrationen och, i egenskap av
överbefälhavare över stridskrafterna,
inom det högre militärbefälet m. m.
har han vidsträcktta möjligheter att
påverka händelseutvecklingen i lan-
det. Han äger makt och har medel
till förfogande att slå ned en för-
rikt fördärlig rörelse.

Denna myndighet i en stark mot-
ståndares hand kunde för Lappo be-
tyda ett nödtvunget återvändande till
ploget och harven och, på lediga
stunder, ett talmodigt studium av
medborgarkunskapens abc. Därför
dess oro. Lappo ser väl därjämte
det förödmjukande i att ha fram-
tvungit genomdrivandet av dessa
mångomskrivna »kommunistlagar»
och, möjligen — själv stupa på dem.

Anledning till bekymmer har alltså
ej saknats för Lappo: hetsen i val-
kampanjen är icke lagd in för intet.
Riktad denna gång mot den borger-
liga vänstern, vars presidentkandidat
har oväntat stor utsikt till inval och
alltså nu står i brännpunkten för den
stora vreden.

»K. J. Ståhlberg president? Aldrig
— det kräver vårt lands lycka och
framgång», skrev under valkampan-
jen ett av Lappoorganen. »Ni måste
avstå från kandidatur», ifyllde ett an-
nat, direkt adresserande sig till hr
S. Och den »fosterländska» kören
stämde in: blir Ståhlberg vald, så
bryter det löst...

Är då Ståhlberg verkligen den
starke motståndaren, som Lappo hade
att frukta? Har det borgerliga Fin-
land över huvud en sådan att ställa
fram mot Lappo? Detta kan, på
grund av erfarenheter från höstens
riksdags-session, betvivlas.

Mitt barn
har gjort mig
en fråga.

Säkerligen äro de allra flesta män-
niskor numera ense om, att den upp-
växande ungdomen bör erhålla upp-
lysning om släktlivet, liksom man
också är ense därom, att den upp-
lysningen skall börja ges precis då,
när barnet först begär den. Men
ännu händer det mycket ofta, att
när den lille frågar: »mamma, var
kommer små barn ifrån?», så blir
mamma förlägen, vet inte vad hon
skall svara och väjer undan. Och
hon går och grugar sig för detta,
har dåligt samvete och ser sig om
efter hjälp.

Dessa beträngda mödrar i vårt
land ha i dessa dagar fått en syn-
nerligen god hjälp uti icke mindre
än trenne broschyrer, författade av
mödrar, av vilka de två äro prakti-
serande läkare. Broschyerna äro
godkända av en kommitté, tillsatt av
Kvinnliga Läkare Klubb.

Mödrarna skola uti dessa broschy-
rer finna en enkel och klar uppläg-
gning av problemet, de skola upptäcka
hur mycket av intresse det rymmer,
och de skola ur dem hämta väckan-
de impulser. Säkert skola de också
förmäta mera mod och tillförsikt,
och de besvärliga frågorna skola te
sig allt mindre och mindre förskrä-
kande.

Vilken av de tre böckerna skall
man då helst välja? Ja, där är inte
lätt att ge råd. Säkert är, att vilken
man än väljer, så gör man ett gott
val. Sedan blir det ju något indi-
viduellt, om man ur den eller den
boken får ut det som gör en bäst
nytta.

Mätte de trenne broschyrerna fin-
na väg till hemmen runtom i Sveri-
ges bygder, till fromma närmast för
den generation, som nu är som bäst
ifärd med att nyfiket och undrande
iaktta sin omgivning, och som rätt
nu kommer att spörja om allt det,
som det inte går för en själv att fun-
dera ut!

Karin Widenh

Rut Grubb: »Vad skola vi säga våra barn
om släktlivet?»

Gerda Kjellberg: »Varifrån kommer jag
mamma?»

Tora Skredsvik: »Mamma, hur kommer
de små barnen till?»

»Tidens» förlag. Pris för var och en
av skrifterna 75 öre.

Ty, så visst som att höstens riks-
dagsval gav svaret, om valmännen
godkände eller ej sommarns för-
täckta statskupp, så visst hade dessa
valmän haft rätt att inom riksdagen
vänta ett skarpt och avgjort motsats-
förhållande för eller mot Lappo. Men
i stället för kamp kring Lappo, vad

Landskrona Husmodersskola med
barnavård,

som är stats- och kommunalt understödd, börjar nya kurser den 1 april.
a) Husmoders- och barnsköterskekurs, 12 mån., meddelar undervisning
i matlagning, slakt, konservering, sömnad, barnavård, trädgårdssköt-
sel samt hemvård, närings- och födoämneslära, bokföring, fysiologi,
hälso-, barnavårds-, sjukvårds- och samhällslära. — Undervisnings-
avgift 60 kr. Kostavgift 20 kr. per mån.
b) Yrkeskurs i husligt arbete, 6 mån., med någon barnavårdsundervisning.
c) Läringskurs för blivande barnsköterskor, 6 mån., undervisningsavgift
i de senare kurserna 40 kr., i kostavgift 25 kr. per mån.
d) 1-3 mån:s yrkeskurser i matlagning, bakning m. m. Högre avgifter.
Obemödl. och mindre bemödl. elev kan påräkna statsunderstöd 15-25-
45 kr. per mån. Genomgångna kurser i barnavård berättiga till inträde
i Sv. barnsköterskeföreningen. Prospekt och närmare upplysningar ge-
nom skolans föreståndarinna, tel. 11 48.

STYRELSEN.

Skuggspelet på väggen.

Av Elin Wägner.

»En matematiker har skapat världen.»

Den som säger detta är en av de mest kända och lästa förmedlarna av den vetenskapliga forskningens resultat: sir James Jeans. Han säger det i sin bok *Det hemlighetsfulla universum*, *The mysterious universe*, en bok, vars inflytande man redan spårar i engelsk press, fast den kom ut i november.

Men hur har han kommit till denna slutsats?

Jo, säger han, visserligen äro vi icke ännu i kontakt med den innersta verkligheten, men i den håla där vi människor leva (se Platon) se vi hur skuggan av verkligheten kastas mot den mur som stänger våra blickar. Liksom schackspelare, instängda i en håla, skulle på skuggornas rörelser känna igen vad det var som schackspelarna ute i ljuset sysslade med, så känner matematikerna igen en matematikers intelligens i det system av lagar efter vilka universum rör sig. Det system vi matematiker alldeles utan kontakt med verkligheten tänkt ut, det igenkänna vi nu i universum sedan våra kunskaper ökas, sedan vi övergivit den mekaniska världsuppfattningen och avslöjat universum såsom en värld av vågor: frigjorda vågor, som vi kalla strålning eller ljus, och på flaskor inorkade vågor, potentiellt ljus eller materie.

Denna likhet mellan skapelsen av vår intelligens å ena sidan och universum å den andra ger oss skäl för att anse att världen är en tanke, tänkt av en matematiker. Den skapande och kontrollerande makt, om vilken universum bär vittne, har något gemensamt med vårt eget väsen, ty den tänker matematiskt. Däremot, säger författaren, ha vi inte upptäckt ett spår av något som liknar vår känsla, vår moral eller vårt skönhetssinne.

Ingen vill väl tvista med matematikerna om deras släktskap med Gud. Men så lätt kan man icke kasta bort den årtusenden gamla föreställningen

att ett högre rättsmedvetande, varav vårt eget är en reproduktion, regerar det mänskliga universum. Vi skymta i skuggskriften på väggen en handstil och en skrift som vi känna igen, därför att det där finnes en likhet med vårt eget dunkla rättsmedvetande. Långt innan den matematiska konceptionen av universum kom till, hade de högre religionerna löpt samman i denna föreställning. Ur vilken värld av myter och symboler de än ha startat, sedan de arbetat sig ut ur dem, ha de mött de andra religionernas högsta spetsar i vissheten om att kärlek och förbundenhet är alltings början och slut, livets förutsättning och mål. Ur denna visshet formulerades lagen om tjänst och samarbete och dess negativa sida: brott mot denna lag straffas med undergång.

Därför att universum på några årtionden vuxit i ofattbar omfattning och förvandlats till ett universum av ljus, som en gång skall ha brunnit ner, böra vi icke nödvändigt lägga bort intresset för livet på jorden. Det kan vara nyttigt att komma ihåg att i förhållande till det kända universum är vår jord som miljondelen av ett sandkorn i förhållande till summan av alla sandkorn på alla jordens stränder. Det skadar icke att vi se ironiskt på vår mallighet och splittring. Men vikten av vad som sker måste vi mäta med människans mått och det är inte mera förmätet att i skuggspelet på väggen söka bevis för att Gud är kärlek än bevis för att han är en högre Einstein.

Att det enskilda livets cykel och samspelen mellan individerna fullbordas under lagen om alltings förbundenhet, det ha vi klart för oss ehuru det inte alltid inverkar på vår uppfattning och vårt dagliga handlande. När man nyss stått i förstugan och försökt avlyssna vad som händer på det rum där den stora politiken utspelar sig, så har man en stark känsla av att *vad det nu gäller och vad som kvalfullt pågår, är överflyttandet av denna kunskap på de större*

seger. I sitt nedbrytande värv gick reaktionen lugnt, långsamt skyndande, fram.

Skulle då nu av den ensamme mannen — i presidentens framskjutna ställning — det motstånd kunna väntas, han i en annan situation, med delat ansvar, ej mäktade? Sannoliktare synes, att, vilken presidentvallets utgång än må bli (den socialdemokratiska presidentkandidatens inval är uteslutet), vi förbli i glidning nedåt — bakåt. För svaga mot de primitiva reaktionära instinkternas styrka. Men genom vår erfarenhet, att ett efterblivet folk ej genom lagar och författningar lyftes upp till en modern nation, övertygade om, att då nästa gång här en statsbyggargärning tages upp, *människorna* måste bli landets första och främsta omsorg.

Observer.

enheterna, folken, raserna, ja, mänskligheten.

Man skäms egentligen mycket och torde få skämmas ännu mer för eftervärlden, över att vi ännu icke övervunnit den ödesdigra föreställningen om nationen såsom en övermänskligt rättsmedvetande upphöjd och oberoende enhet. Det var striden om den saken som var det viktigaste och intressantaste under Rådsmötet i Genève. Det hände sig så att det var Polen som den gången stod under belysning såsom exempel, men det kunde lika gärna varit en annan stat. Som vi veta accepterade Polen en diskussion över dess uppförande, ja, villkorlig dom och kontroll över dess gottgörelse mot minoriteterna. Det är i och för sig märkligt som symptom, men märkligt är också hur detta steg på sina håll uppfattades som en förödmjukelse och en oerhörd sak i stället för en självklar. Den internationella pressen meddelar också, att polska pressen icke talt om för folket vad som skett, utan låter det tro att Polen hemfört en diplomatisk seger i stället för att den var moralisk om den var något alls.

Men nog är det genant att de europeiska staterna ännu stava på denna läxa, medan skriften på väggen för länge sedan lärt oss att enhetsbegreppet måste utvidgas ut över kontinenter och raser, och att situationen redan är mogen för mänsklighetens solidaritet liksom vi redan har ett mänsklighetens oundvikliga samspel.

Elin Wägner

Under textilstrejken.

Brev från Norrköping av den 8 februari 1931.

För dem, vilkas intresse i dessa dagar går till oss alla, vilka ofrivilligt fått ett avbrott i vårt förvärvsarbete, vill jag något nämna hur det verkar på oss.

Redan från första dagens möte var alla enhälligt medvetna om att inget annat kunde göras. Varje avdelning anordnar ett möte i veckan då en särskilt stor lokal hyres, nämligen Arbetarföreningen, som fylles till sista plats.

Avdelning I, som jag tillhör, har omkring 1,400 medlemmar, därav 1,059 i strejk. Under de första mötena lämnades utförliga redogörelser över underhandlingarnas gång, som mottogs i känsla av att från arbetarsidan den humanaste och försyntaste hållning varit rådande, då vad man begärde i stort sett endast betydde status quo. Man kände och känner att ingen strid burits av större och starkare solidaritet i önskan att ett rättfärdighetskrav från de svagaste denna gång skall segra. Striden gäller ju den lilla skara ibland oss som ha de låga timlönerna på 36 kronor i veckan för manliga och 24 kr. för kvinnliga.

Det är talande för den trygga värdighet varmed man inväntar förhandlingarnas återupptagande och slutförande, att vår förtroendeman vid avdelning I:s sista möte förklarade, att fast man med all rätt i dessa dagar bör tala om fackföreningsrörelsen och dess uppgifter, hade han denna gång valt att hålla ett rent litterärt föredrag och som ämne valt lord Byron. Föredraget mottogs av den imponerande församlingen med stor tillfredsställelse.

För det frivilliga bildningsarbetet, som så ofta saknar tid till att kunna fylla det stora behov och den önskan som finns — särskilt för de kvinnliga, vilkas arbetsbörda ökas för varje år, ju mer hemkulturen glädjande nog går framåt — har denna tid skapat en girig längtan att riktigt få använda en för oss i fabriken så dyrbar fritid till andlig växt.

Hemgården, industrifolkets studie- och samlingshem, har tillsammans med Arbetarnas bildningsförbunds lokalavdelning i Norrköping anordnat eftermiddagsamkväm. — Det intensiva ackordsjaktet gör annars att fast man dagligen är tillsammans i arbetet går man dock jäktande förbi varann. Nu får man möta varandra under känsla av tid att stanna och få syn på varandra.

Till dessa möten, som hållas på Hemgården tisdag, torsdag och lördag, inbjudas för var gång omkring 125 personer, män, kvinnor och ungdom ända ned till fjortonåringarna. Alla ha varit glada och givit många olika uttryck för sin glädje. Så har ordförandena i de olika avdelningarna frågat: snart är det väl vår tur och snart få vi väl flera biljetter att dela ut.

Föredrag ha alltid hållits under samkvämen, och ämnen för föredragen ha varit: Något om kvinnorörelsens historia, Fackföreningsrörelsens historia, Sexualhygien, Den unge Branting, Ungdomsårens psykologi.

Det är underligt att se hur det ena förhållandet måste tjäna ett annat för att till slut tjäna det gemensamma framåtskridandet.

K. N.

Den underjordiska grottan.

Ur sjunde boken av Platons *Staten*.

Tänk dig människor i en underjordisk grotta. Denna har en ingång som är öppen mot ljuset. Här vistas människorna ända från barndomen, bundna med fjättrar om benen och halsen på ett sätt som gör att de ej kunna röra sig ur fläcken och endast kunna se rakt fram mot grottans vägg. Bakom dem brinner en eld på avstånd, och mellan elden och de fängslade höjer sig en väg, utmed vilken en liten mur är uppförd.

Tänk dig vidare att andra människor gå utmed denna mur, bärande allehanda redskap, som synas ovanför muren. Tror du att de som sitta i grottan se något annat av sig själva eller av de andra än de skuggor, som av elden kastas på den motsatta väggen i grottan? Och om de vore i stånd att tala med varandra — tror du ej att de då skulle be-teckna dessa skuggor som verkliga föremål?

Tänk dig nu vidare att man löser dem från deras bojar — att man befriar en av dem och tvingar honom att stiga upp och vända sig helt om och se mot ljuset. Han skall ej kunna göra detta utan smärtor och på grund av dagern kan han ej uppfatta alla dessa verkligheter, vilkas skuggor han förut såg. Vad tror du han skulle säga om någon förklarade för honom att han förut sett endast ett gäckspel, men däremot nu ser riktigare då han närmast sig det verkliga och ser mot realiteter. Tror du ej att han skulle bli förvirrad och anse att det som han förut såg vore verkligare än det som visades honom nu?

HELG.

Föreliggande dikt har av ett miss-tag blivit tillskriven Dan Andersson. Den offentliggjordes i första upplagan av *Efterskörd* men är nu uttagen ur minnesupplagan. Här publiceras den under rätta författarnamnet.

O Dagens son, kamrat i ordens rike,
det är dock mer än tomma ord, att
tiden
kan skådas som en mäktig ström
ibland,
då Vardag, tidens tvillingsyster, flyr
för evighetens yngre broder, Helg;
och det är skönt för dem som tjäna
Dagen
att bortom stundens forsande kaskad
se floden rinna, djup och bred mot
havet.

Carl Elof Svenning.

VARDAGSUNDER
Populär skildring av den moderna näringshygien
VITAMINLÄRAN
av
Dr. h. c. RAGNAR BERG
Pris kr. 2:25
Spädbarnets riktiga näring
av
Dr. h. c. RAGNAR BERG
Pris kr. 2:50
I alla boklädor.

DE UTSTÖTTA

Den stora arbetslöshetsfilmen.

En social storfilm, som med skakande realism i intensiv och konstnärlig kraft skildrar arbetslöshetens förbannelse.

Filmen, som vunnit den livligaste anklagning från alla socialt intresserade organisationer, **visas i hela landet.**

**Följ med
Er tid - följ
Stockholms Dagblad**

**politiskt fri
pr månad endast 2:75**

De nya kamraterna

i de gamla hemsysslorna.

Det är Erik Lindorm som talar. I den färgade pressen.

»Hur oätkomligt hemmet i själva verket är för de sociala reformsträvandena visas bäst av arbetarehustrurnas ställning. Ha de icke snarare fått det sämre än bättre genom socialdemokratiens segrar? Deras män ha erövat den eftersträfvade åttatimmarsdagen, men hustrurna därhemma ha i stället fått sin börda ökad. Männen komma hem tidigare och fordra bara mera uppsättning. Och när man vet, att icke ens den hyggligaste äkta man begriper hur mycket arbete det finns i ett hushåll, så kan man vara övertygad om att de icke ta ett handtag för att hjälpa hustrun. Hon får alltså passa mannen ett par timmar till — *det är hennes enda erfarenhet av åttatimmarsdagens välsignelser.*

Hur mycket papper har icke bläckats ner till förmån för 'kvinnans frigörelse', hur många ljungande anföranden ha icke hållits. Men kvinnorna i de medelösa hemmen — därmed tänker jag icke endast på kroppsarbetarna utan även på en mängd föga välbärgade så kallade borgerliga hem — ha icke haft den ringaste nytta av detta 'sociala' munväder.

Hur många utopister svärma inte för att befria hela mänskligheten från slavoket, men i det ögonblicket ändå glömma bort henne, som just slamar med spiser-ringarna ute i köket! Sällan kommer en så flammande frihetshjälte på idén att då företaga en befrielsegärning, som alltid är utförbar och alltid ligger inom räckhåll.

Jag menar att torka diskarna åt sin hustru.»

Det märks att det var längesedan Erik Lindorm stod i intimare kontakt med arbetareklassen, som han dock tillhörde en gång i sin gröna ungdom. Men som sagt, det var länge, länge se'n. Och där har hänt åtskilligt sedan dess. Där händer kanske mera nu, än under »det sociala munvädrets» tid, då hr Lindorm var med.

Att det funnits en tid, en lång tid, i kvinnans historia, då hon inte hade någon annan uppgift i staten än att tjäna mannen och vara honom underdånig skall icke förnekas. Så var det inom alla klasser. Hon gjorde det kanske av glädje en kort tid — sedan av tvång. De upplysta ha alltid försökt göra som de bättre upplysta gjort, i tanke att det var det rätta. Så även här.

Om arbetarehustrun står kvar i tjänandet sedan de andra övergivit det, så är det en ekonomisk sak, och icke i någon mån beroende av att mannen kämpat för åttatimmarsdagen och övriga sociala förbättringar som står på socialdemokratiens program. Om Erik Lindorm skriver i god tro, då bör han sluta upp med att skriva om arbetareklassens förhållanden. Han behärskar inte längre ämnet.

I annat fall bör han erkänna att han skriver om sina ungdomsminnen... I en så stor arbetarestad som Norrköping är jag i tillfälle att komma i beröring med dem som frågan gäller på mycket nära håll. I de hem där Lindorms reflexioner passa in, ha varken mannen eller hustrun varit med och gjort något vare sig för åttatimmarsdagen eller något annat. De ha tagit emot och brukat den ändå — liksom högerkvinnorna gjort med rösträtten. Men

jag har också i *andra*-klass köpt sett små utpinade kvinnor pyssla om lika välmående herrar som Erik Lindorm, sett dem försaka det bekväma hörnet för mannens räkning — helt oberoende och alldeles säkert ovetande om huruvida socialdemokratien har segrat eller ej.

Det är oanständigt att skylla arbetarehustruns slaveri på åttatimmarsdagens genomförande. Om hon inte har »åtta timmars arbete, åtta timmars vila och åtta timmars sömn» så beror det i allmänhet på att mannen, som t. ex. här i Norrköping, tjänar 35 kronor i veckan och att familjen åtagit sig — kanske på grund av den upplysning som Sveriges Rikes lag undanhåller dem — att uppföra fem barn till dugliga svenska medborgare på fem kronor pr vecka och individ! Med kläder, hyra, sjukvård och allt.

Själv frågade jag en arbetare för en vecka sedan om han inte skulle gå på en föreläsning senare på kvällen. »Nej», sade han med ett vackert leende, »jag skall vara hemma och vara barnpiga. Min fru skall gå.» En arbetarehustru, som jag visste hade tvätt i stugan en dag, fann jag på ett klubbmöte på kvällen och när jag frågade om hon hunnit med hela tvätten på dagen svarade hon: »Gubben skulle gå ner och sköta om kokningen för jag skulle få gå hit.»

Sådana exempel kan jag ge många. Men då befarar jag att Erik Lindorm får stoff till en ny artikel om arbetarehustrun, som inte sköter sin plikt mot mannen.

Han känner nämligen inte till att vi i dag ha en upplyst och måttfull arbetareklass i Sverige.

Elsa Svartengren.

Alltifrån 12 år bekant med fabriken.

Utgången från ett fattigt hem, måste jag efter slutad skolgång försöka få arbete i fabrik, ty det var den enda plats där jag genom att få arbete bäst kunde hjälpa till hemma. Då jag inte var mer än 12 år kunde jag enligt dåvarande lag ej få arbeta mer än halva dagarna. Den andra delen av dagen hjälpte jag till i en familj att se efter barn. Mitt arbete på fabriken bestod i att byta spolar i spinnmaskinerna allt efter som de blevo fulla med garn. Det kallades att »skifta». Vi voro en 5 å 6 stycken flickor i samma ålder som jag, som skulle »skifta» en 10 till 12 spinnmaskiner. När de voro i gång sköttes de sedan av spinner-skorna, som voro äldre arbeterskor. Det gällde för oss att skynda på med vårt arbete så att maskinerna kommo i gång igen så fort som möjligt, ty spinner-skorna ha ackord för sitt arbete och både de och förmännen sågo nog till att vi gjorde vad vi skulle. Förhållandena på fabriken voro långt ifrån de bästa, både då det gällde hygien och umgängeston.

För att nämna bara en sak, så kommer jag ihåg våra dåvarande klädes-skåp, där vi skulle hänga de kläder vi hade till och från fabriken, hur rädda vi fingo vara att ej få några av dess innehavare med oss hem. Men man vände sig snart.

De hygieniska förhållandena inverka nog på något sätt på umgängestonen bland de unga, så ock de äldre kamraternas och förmännens föredömen. Ingen tänkte på oss unga, eller på någon sorts ansvar. Tönen bland dem var grov, och svordomar och kraftord tänkte de alltid

För hedersgåvor:

ORREFORS

En Orrefors-pjäs är ett individuellt konstverk, signerat av någon av artisterna Gate och Hald. Den är därför en sak av värde att ha och sålunda tacksam att ge som present vid högtidstillfällen. Vi sälja såsom Orrefors försäljningsmagasin glaset till brukets egna priser. Se den permanenta utställningen i vår butik i Konserthuset.

SVENSKA
GLASMAGASINET
KONSERTHUSET
Tel. 1011 och Norr 5838

var sättet att driva på oss med. Var och en fick klara sig själv, bäst hon kunde, så hade ju de äldre fått göra en gång. Dock måste man säga att det kunde vara olika på olika arbetsplatser, säkerligen beroende på ledningen. Vid 17 år kom jag med i organisationen. Jag hade blivit övertygad om hemma att det var rätt att vi fattiga höllo ihop för att tillvarataga våra intressen gentemot arbetsgivarna. Min far var själv med bland de äldsta i organisationerna.

En tid var jag borta från fabriken därför att eget hem och barn tog min tid i anspråk, men kom åter dit på grund av min mans arbetslöshet. Jag hade då varit borta i 14 år och det var nog med lite undran jag började igen. Nu var arbetstiden kortare men hetsen så mycket värre. Man stod som i spänning från det verket sattes i gång och till det stannade. Vad som inte ändrats var övervakningen, som skärpts. Och tonen mot arbeterskorna hade ej blivit bättre. Någon glädje över själva arbetet tror jag ej man kan känna under de förhållanden som nu råda, men väl över att man orkar hålla ut och förtjäna sitt uppehälle. För min del måste jag snart sluta igen denna gång, jag orkade ej med det arbete som jag nu fått.

Jag tror, att om man kunde skapa någon säkerhet för framtiden för arbeterskor i fabriken, och om det bleve en mer human övervakning av arbetet, skulle det öka arbetsglädjen. E. E.

Det handlar om mod.

Det är inte svårt att i en enskild människas liv upptäcka, att där hennes så kallade förhållanden trasslat till sig och försumpats, beror det på att en modig handling har uteblivit, att hon framhärdat i att väja undan för den.

Sannolikt är samma lag rådande i mänsklighetens förhållanden. Sannolikt är det så, att jämt så mycket

VEGETARISKA RESTAURANTEN

Teatergatan 6
Direktion: S. A. R. A.

mod som nu kan uppbringas på jorden inom en kort tid — jämt så mycken utsikt finns för att den framtid skall komma, som kan lyfta oss upp ur hjälplöshet, hårdhjärtighet och förvirring. — Ett par exempel på vår förvirring: Som värn mot ett världskrig och mot undergång rustar man, fast man vet att just rustningar innebär världskrig och undergång; det är överflödet i världen som vållar nöden; all undervisning säger sig vara till för att upprätthålla andliga värden, men det gängse systemet för dess bedrivande förnekar andens villkor och lagar.

Det fordras mod och åter mod, för att spränga alla sådana trollkretsar och våga språnget ut i en ny värld, vars lagar ännu blott kunna anas. Men då och då »flyger en eldring som av en snabb brinnande fågel förbi ögat» — för att ta hälsning med Almqvist — och man tänker att kanske det är så, att tidens ande just heter Mod. Vi behöva inte gå till Gandhis Indien, fast där kanske tänts den största vårdkasen — för att märka att gnistor flyga runt omkring. Och litteraturen varslar här och där. Jag vill först nämna Hagar Olssons böcker (alla de nedan nämnda på sin tid omskrivna i Tidevarvet). Läs hennes samling uppsatser från 1925, Ny generation. Eller läs därav bara inledningen och de två om Walt Whitman och Edith Södergran, och märk att vi ha passerat en osynlig port in i en tid, vars ofrånkomliga lösensord är ett nytt mod — eller det gamla modet att mista sitt liv för att vinna det i ett större sammanhang. Detta gäller för alla Hagar Olssons böcker sen dess, likaväl för dramat med världskriget som bakgrund, S. O. S. kallat, som för boken om *Kanaanexpressen* — »medförande endast passagerare som satt livet på spel» — ty »det är omöjligt böja sig för att människans lott skulle vara att leva olycklig på jorden» — fram till *Det blåser upp till storm*, där allt som händer hänger på den enkla händelsen att en nittonårs skolflicka stiger upp och går bort ur klassen tillsammans med den som har gett lösensord för något som varken han eller hon riktigt vet vad det innebär. Men hon vet att det är något som man sviker — eller inte sviker.

Nyss föll mig i handen en liten bok, som heter *Den nya tiden*, av Maud Fredriksdotter. Författarinnan har inga litterära — eller filosofiska — pretentioner. Hon har helt enkelt haft mod att tro, att hennes livserfarenhet är viktig också för andra. Och hon har rätt. Vad är livserfarenhet? Det är inte att ha genomlevat vare sig många år eller många och kanske tunga öden, utan det är att ha valt sina egna värden.

Maud Fredriksdotter har haft modet att välja sina egna värden, det ger hennes bok betydelse och stil, och uppfriskande krafter strömmar därifrån över läsaren. — »Lidandet gör sig alltid påmint, då vi vandrat vill — och lyckans stjärna söker leda oss till rätta. Lidandet lämnar oss icke, innan vi haft mod att våga det rätta. — Så länge vi ej våga, äro vi ledsna, förkrympta.» — »När den kristna läran försöker skrämja, visar hon, att hon tagit fel på Gud och Satan. Den onda principen i världen är fruktan. Den goda är modet, att våga.» — »Bakom intelligensen finns det, som är underbarare än förståndet, mäktigare än viljan och som ler åt fruktan. Det är Gud.»

Det är världshändelserna, som spelar i boken, mänskligheten fattad som en person, men framställningen speglar detta liv så som det ytterst måste utspelas hos den enskilda människan.

— »Långt, långt tillbaka i tiden föddes den nya. — Människan börjar plågas, vantrivas, ängslas, ty hon har ännu ej mod att våga se vad hon behöver —

Det är svårt att tänka en tanke som går stick i stäv med omgivningen; och ännu mer: som ogillas av samhälle och tidsålder. Det dröjer. Förrän en dag tiden är mogen. En människa blir så stark — har kanske lidit så ohyggligt, att hon måste tänka tanken.»

Men jag skall inte citera vidare. Den lilla boken är värd att läsas och ägas.

Honorine Hermelin.

Hagar Olsson: Ny generation, 3:50; S. O. S. 3:50; På Kanaanexpressen, 4:75, alla på Schildts förlag; Det blåser upp till storm, N. och K. 5:75.

Maud Fredriksdotter: Den nya tiden, Norstedt, 2:25.

Prenumerera

på närmaste postkontor
eller på Tidevarvets exp.
Stockholm 2.

Kr. 1:50 pr kvartal.

Presentkort kunna rekvireras.

Reservera en del av inkomsten
för oförutsedda utgifter å ett spar-
kasskonto med

POSTSPARBANKEN
BANKEN SOM ALLA NÅ

Ida Norman = Skomagasin

Humlegårdsgatan 6 • Tel. 786 15

Rekommenderas

REPARATIONER UTFÖRAS

REELA
VAROR

Vid uppvisandet av denna
annons lämnas 5 % rabatt

LÅGA
PRISER

Gudagåvan.

En verklighetsbild ur H. C. Andersens barndom.

Återgiven av Eva Gren.

DET var en gång en liten gosse, som levde så fullständigt i drömmarnas värld, att han helst gick omkring med slutna ögon i denna världen. »Stackars liten gosse, som har så klena ögon! Vad skall det bli av honom, när han blir stor?» sade grannarna. Dock, i själva verket såg gossen mycket mera än de sågo! Men det visste inte grannarna.

Gossens far var skomakare, och gossen var enda barnet. Om kvällen, då det enda ljuset i skomakarens enda rum var tänt, låg gossen bakom förhängen i föräldrarnas himmelsäng och såg underbara bilder i halvdunklet. När så en av grannfruarna kom på besök, sade hon till gossens mor: »Tänk en så snäll gosse ni har! Tänk att han går och lägger sig så tidigt utan att knota! Och så ligger han så stilla, som om han låge på likstrå, den lilla gudsängeln!»

Gudsängeln bakom sänggardinen hörde nog vad grannfrun sade; och han kände sig riktigt blyg. Det var ju stor sak att ligga stilla, då man hade så många underbara bilder att se på, som han hade! Han ägde ju en bilderbok, som man inte kunde få maken till i staden!

Gossen hade så mycket sällskap i sin osynliga värld, att han aldrig saknade annat sällskap. Han brydde sig inte om att leka med andra barn. Dessutom brukade de reta honom; de skrattade åt honom, då han berättade om allt det underbara han hade sett, och om den kinesiska prinsens, som skulle komma tvärs genom jorden — därnere vid ån skulle det hända! — och hämta honom med sig till sitt rike. Och då han berättade att han var en bortbytt fursteson, och att Guds änglar kommo och talade vid honom, då skrattade de åt honom och ropade: »han är förryckt! Han är lika förryckt som hans farfar!»

Då visade gummorna i fattighuset större förståelse för honom. När han berättade sagor för dem, då sågo de på honom med beundrande blickar och ruskade på sina visa huvuden och suckade och sade: »Det barnet lever inte länge! Han är för vis för denna världen!» Och gummorna berättade för honom alla de sagor och sägner de själva visste; och gossen såg in vartenda ord av deras visdom.

DET var en eftermiddag i skymningen; gossen satt ensam framför brasan och drömde. Det hade hänt något mycket betydelsefullt, något som kunde komma att ändra hela hans liv. Fadern hade sökt plats som skomakare på en herrgård ute på landet. Där skulle han få ett eget litet hus att bo i, — tänk, ett hus med trädgård! Hans hustru skulle odla grönsaker och hålla höns och ko. Och gossen, han skulle få ströva om i skog och mark så mycket han ville. Tänk, vilket liv det skulle bli!

Han hade alltid varit övertygad om, att han var ett bortbytt barn, son till en konung eller prins; och nu var han övertygad om, att bara han kom dit ut på landet, så skulle han säkert på ett eller annat vis få träffa sina rätta föräldrar. Hur många gånger hade han inte redan ritat grundplanen till sitt framtida slott — nu var han säker på att han äntligen skulle få det slottet!

Och så skulle han ta fosterföräldrarna och gamla farmor till sig. Far skulle aldrig mera behöva göra skor; utom kanske då och då ett par guld-

skor, för sitt eget nöjes skull. Mor skulle aldrig mera behöva spinna, annat än silke och guld, ifall hon hade lust. Och farmor, hon som var så förtjust i blommor, hon skulle få en stor, stor trädgård alldeles för sig själv, och där skulle hon få gå och pyssla och plantera så mycket hon ville.

Men gossen själv, ja, vad skulle han göra? Han skulle gå omkring

Allt detta skulle hända, och ännu mycket mera — bara far kunde få den platsen. Men det skulle han nog. Far som kunde göra så fina skor!

Tidigt i morse hade far begivit sig i väg med ett par små dansskor inknutna i näsduken. På de skorna berodde mycket; ty de skulle vara hans provarbete. Men både gossen och hans mor voro övertygade om att de skulle vinna priset. Vackrare skor hade de aldrig sett; de skulle ha passat för en prinsessa.

Nu var det snart kväll, och nu skulle far snart komma. Och nu började gossens hjärta klappa: för tänk, om far ändå inte skulle få platsen! Hur skulle det då gå med prinsen och hans slott och hans vingade skepp?

Vad var det? Det knackade tre

Gossens ögon strålade: nu kom feen för att fråga honom, om han ville bli konung! Säkert gjorde hon det! Jo, han visste nog vad han skulle svara!

Men feen sade: »Jag har kommit till dig för att fråga dig, om du vill göra människorna en stor välgärning.» — »Naturligtvis vill jag det!» svarade den blivande konungen.

»Det är inte så säkert», svarade feen allvarligt. »Hör först vad jag har att säga dig. Ser du det lilla spöet jag har i handen? Det är ett trollspö. Se!» Och feen svängde trollspöet, och gossen såg bilder så sköna, som han inte ens hade sett dem i sina drömmar. Hon svängde det ännu en gång; och han hörde en musik så gripande, som han aldrig hade kunnat tänka sig. Han brast i gråt. Men då tystnade musiken och bilderna försvunno.

Och feen sade: »Nu har du sett något av den makt som ligger i trollspöet. Du skall få höra om flera av dess krafter. Men att berätta om dem alla, det skulle bli för mycket. Ser du, detta lilla spö, det har makt att lyfta sorgen från människornas själar och att åter göra dem till barn i Guds rike. Det är en slagruta, som bringar guld i dagen, där ingen ser annat än sten; som får kälror att springa, där ingen ser annat än öken, och rosor att blomma, där ingen ser annat än is och snö. Det kan bringa stenen att smälta och djurhamnen att brista. Det kan uppväcka kungadöttrar av stenstoder och kungasöner av djur.»

Ser du, detta lilla spö, det är en gåva som gudarna vilja skänka åt människorna. Men för att människorna skola kunna få den, måste någon kunna bringa den till dem. Vill du bringa gudarnas gåva till människorna? Vill du äga trollspöet?»

Om han ville! Hur kunde feen fråga honom! Gossen räckte redan handen ut efter spöet, när feen hej-dade honom: »Vänta!» sade hon. »Den som får trollspöet i ägo, den måste offra något för dess skull. En sådan skatt får ingen utan offer.»

Det tyckte gossen var rimligt. Han tänkte att han skulle gärna offra allt för att äga trollspöet — alla sina leksaker och böcker, ja, kläderna och skorna med, om det behövdes.

Men feen fordrade intet av allt detta. Hon sade: »Hör vad den får offra, som får gudagåvan i ägo! Så länge han lever på jorden, får han icke vänta annan skänke än den som hans gåva kan skänka honom. Han får icke vänta annat än spott och spe till tack för allt vad han skänker åt människorna. Han måste vara utan hem och egen härd, fattig och ensam. Han får sakna, tåla och lida. Allt det han mest skulle önska att äga, det måste han offra. — Den lott blir din, om du väljer gudarnas gåva. Har du mod och styrka att äga den? Tänk dig väl om, innan du väljer!»

Hur kan hon fråga? tänkte gossen. Hur kan hon tro annat än att jag måste välja gudarnas gåva? Han kände inom sig ett mod som kunde bringa alla offer, en styrka, som kunde övervinna alla hinder!

Han vände sig mot feen och sade: »Hur kan du tro, att jag kan välja annat än gudarnas gåva? Den som skall göra människorna lyckliga och goda? Hur kan jag välja annat, hur mycket det än måtte kosta? Tror du jag är rädd? Inte behöver jag väl vara rädd då Gud är hos mig!»

Det gick ett leende över feens ansikte: »Barn», sade hon, »du säger rätt! Din tro och ditt mod skall hjälpa dig! Många skola häna och förfölja dig; men de bästa bland människorna skola förstå dig. Överallt i världen skall du finna vänner, bland höga och låga — och överallt i världen skola barnen älska dig!

... om denna smakliga dryck får bli en regelbunden kvällsvana ...

Nätter då Ni hör klockan slå timme efter timme — då hjärnan mal samma trista tankar om och om igen, då Ni möter den nya dagen häglös och utvilad... Alla ha vi provat dem och för många äro de en ofta återkommande plåga... Men många ha också funnit bot — i en värmande kopp Ovomaltine varje kväll vid sängdags!

En känsla av välbefinnande ...

En mild, behaglig chokladsmak — en varm känsla av välbefinnande ... Ovomaltine är ingen medicin, men dess rika näring sätter igång en lätt

matsmältningsprocess, som verkar lugnande på nerverna. Ni somnar, sover djupt och länge. Och vaknar utvilad, stärkt.

8 öre för en kopp!

Gör ett försök redan i kväll! En kopp "Ovo" med varm mjölk kostar endast 8 öre — och är 4 ggr så närande som en kopp buljong med ägg! Ni får det hos Er handlande och på apoteket, men Nikan också få en gratis provburk mot insändande av kupongen härnedan.

OVOMALTINE

"Mera Livs-Kraft"

ELIS PIHLKVIST & Co. A.B. Avd. 74 D, Bredgränd 1, Stockholm Sänd gratis provburk "Ovo". 30 öre bif. till porto och emb.

Namn Adress

till sitt rikets invånare och göra dem lyckliga! Inga fattiga skulle få finnas i hans rike; han skulle kasta guldbörsar in genom fönstret till de behövande, när han i nattens mörker gick förbi deras boningar. Och han skulle göra de sjuka friska blott genom att lägga handen på dem. Förbrytarna och de onda människorna, dem skulle han omvända endast genom att se på dem...

Och så skulle han bygga sig ett skepp som hade vingar. Med det skulle han flyga över hela världen och se alla jordens länder. Till sist skulle han flyga ända in i himmelen...

gångar på dörren. Dörren öppnades ljudlöst. Gossen vände sig förskräckt: då stod bakom honom en kvinna så ljv och skön som en fe. Ett ljussken strömmade ut från henne, och i handen bar hon ett lysande spö. Hon log åt gossen; men han bara stirrade. Omsider viskade han — han vågade inte tala högt: »vem är Ni?»

Feen log: »Känner du mig icke? Du har ofta sett mig förut! Jag stod vid din vagga, redan när du blev född; jag har vakat över dig ända sen dess. Vem har visat dig vackra bilder, vem har sjungit sånger för dig? Vem har skänkt dig drömmar och sagor? Du säger, att du inte känner mig? Du måste väl känna din bästa vän!»

Ja, nu kom gossen ihåg! Tänk att han ett ögonblick hade kunnat glömma henne, feen som han hade sett så ofta i sina drömmar!

Hon betraktade honom vänligt, men med ett nästan sorgset leende. Varför gjorde hon det? »Vet du», frågade hon, »varför jag har kommit till dig i afton? — Jag har kommit till dig, därför att i dag skall ditt öde bestämmas.»

Internationella Kvinnoförbundets upplysningskurs.

NORRKÖPING:
Lördagen den 14 februari.
Norrköpings Hantverksförening,
Trädgårdsgatan 20.

10.30 f. m.
Försvarslinje — livslinje. Fru Ruth Adler. — En internationell opinionsyttring för världens avrustning. Fil. d:r Naima Sahlbom.

1.15—2.15 e. m.
Det ekonomiska världsläget. Redaktör Herman Stolpe.
2.30—3.30 e. m.
Ungdomen och Nationernas Förbund. Sekreteraren i Franska Handelskammarerna Paul Mohr.
6.30 e. m. Aftonmöte i Norrköpings Hantverksförening.

Söndagen den 15 februari.
Arbetsföreningens salong.
2 e. m. Indien i stöpsleven. Kommminister Paul Sandegren.

LINKÖPING:
Måndagen den 16 februari.
Stora Hotellens högtidssal.
10.30 f. m.—12.30 e. m.
Den unga generationens krav. Rektor Honorine Hermelin. — Diskussion.
1.30—2.30 e. m.
Revolution, evolution och frihet. D:r S. Dmitrievsky.
2.30—3.30 e. m.

Nationernas Förbund: Folkförbunds-församling och arbetskonferens. Yrkesinspektorn Kerstin Hesselgren.
6.30 e. m. Aftonmöte i Stora Hotellet.
Det internationella ekonomiska samarbetet. Förste sekr. i Utrikesdepartementet, Per Wijkman. — Krig och fred i litteraturen. Fil. lic. Sven Stolpe.

Tisdagen den 17 februari.
Stora Hotellens högtidssal.

10.30 f. m.—12.30 e. m.
De mellanfolkliga fredssträvandenas plats i historieundervisning. Fröken Matilda Widegren. — Diskussion.
1.30—2.30 e. m.

Geografin en grundval för folkförståelse. Fröken Greta Stendahl.
2.30—3.30 e. m.

Något av vad Nationernas Förbund utträttat. Lektor Elisabet Eurén.
6.30 e. m. Aftonmöte i Arbetsföreningens lokal.

Hur har N. F. förberett Nedrustningskonferensen 1932. Kapten C. J. Brunskog.

Barn, tag gudagåvan, och bär den till välsignelse!»

Och feen böjde sig ned över gossen och kysste hans ögon och pannan, och lade trollspöet i hans knä.

— I detsamma sprang dörren upp och gossens mor skyndade in. »Barn, barn!» ropade hon. »Far kommer! Jag såg honom därnere i gatan. Gud give han måtte bringa lyckan hem!»

Nu hördes steg i förstugan, nu i trappan, nu i gången, nu gick dörren upp. Far stod där, blek och allvarlig: »Jag får inte platsen. Skorna dugde inte. Jag skar sönder dem.»

NÄR gossen den kvällen låg i himmelssängen, böjde sig modern över honom och viskade, medan tårarna strömmade: »Stackars barn! Vad skall det nu bli av honom?»

Då reste sig gossen upp i sängen och sade med strålände ögon: »Jag? Jag skall bli berömd, mor! Gråt inte, lilla mor! Ser du: först får man gå igenom så rysligt mycket; men så blir man berömd!»

Modern skakade på huvudet och suckade: »Stackars barn, han talar nog i sömnen.»

Men den natten drömde gossen, att han gjorde vingade båtar av faderns sönderskurna dansskor; i den enda reste han över hela jorden, i den andra flög han ända in i himmelen.

NATURLIG VÄLSMAK

GIVA ROBERTS' HUSHALLS-AROMER FLAVOURETTER
VID BAKNING OCH MATLAGNING

Citron, Cedro, Mandel, Vanilj och Saffran

i eleganta droppflaskor med guldetikett à 50 öre.

Säljas i varje välsorterad speceriaffär.

Det låga pris

vartill Västerbottens-ost nu säljes borde föranleda var och en att köpa hem ett stort stycke. Osten är fullgod, välsmakande och dryg (den verkliga »hushalls-osten»).

Pris: { 1 års lagring 2.20 per kilo
1 1/2 2.80
extra 3.80

Något ytskadad ost säljes än billigare.

AXEL BOIVIE, JAKOBSGATAN 12

En internationell folkhögskola i Genève.

Nordiska folkhögskolan i Genève börjar den 1 april d. å. sin första 3-månaderskurs i syfte att — i den mellanfolkliga politikens centrum — meddela undervisning i internationella och nordiska problem åt ungdom från de nordiska länderna. Skolan står öppen för alla, och undervisningsspråken är svenska, danska och norska. Som lärare fungera de skandinaver i Genève, vilka äro knutna till Nationernas förbund, Interparlamentariska unionen och Internationella institutet för högre studier.

För några dagar sedan bildades Stockholms kommitté för Nordisk folkhögskola i Genève (Stockholms Genèvekommitté). En av denna kommittés uppgifter är att anskaffa de stipendier, som äro nödvändiga för täckande av elevernas resa och uppehälle. Varje stipendium har beräknats till 600 kr. Vi hoppas på verksamt stöd av alla de organisationer och enskilda, som gilla dessa strävanden att bibringa en internationell folkkupplingsning. Hittills ha i andra svenska städer tecknats sammanlagt 12 stipendier.

Undervisningen kommer att omfatta bl. a. Nationernas förbund, Internationella arbetsorganisationen och de problem, som dessa organisationer arbeta med, t. ex. den intern. arbetslagstiftningen, arbetslöshetsfrågan, jordbrukets problem, den kooperativa rörelsen, statskunskap och socialekonomi. En tredjedel av undervisningen beräknas omfatta de nordiska folkens politiska, sociala och kulturella historia. Undervisningen skall bl. a. ta sikte på att bibringa de studerande förståelse för de nordiska folkens kulturella samhörighet samt deras ställning i och ansvar för det moderna världssamhället.

Skolans förvaltningsutskott i Genève består av: generalsekr. Chr. Lange, d:r L. Krabbe, red. Sven Backlund, hrr Sture Thorsson och T. Voionmaa. I styrelsen för Sverige ingår bl. a. frk. Kerstin Hesselgren. Rektor Allan Degerman, Viskadalen, har anmodats bli skolans föreståndare.

Ansökan om stipendium kan ställas till Stockholms Genèvekommittés sekr., red. Sven G. Strand, Informationsbyrå för fredsfrågor, Lilla Nygatan 4, Stockholm (tel. 138 09)

En bok, som alla Studiekamrater, alla bildningsaktivister och för övrigt envar kommer att läsa med stor behållning, är

ARBETARERÖRELSENS BILDNINGSIDEAL

av

NATANAEL BESKOW

Pris 3:— kr. häftad
4:50 inbunden

Erhålls genom varje bokhandel, bokförmedling eller direkt från utgivarna:

TIDNINGEN
STUDIEKAMRATEN
BARNHUSG. 18 - STOCKHOLM

Laura Petri om vanartslagen.

Stark opinion mot densamma från kvinnorna.

Göteborgs Kvinnliga Diskussionsklubb hade ett verkligt aktuellt ämne på sitt program, då klubben inbjöd d:r Laura Petri att tala om: »In för den nya vanartslagen».

Lokalen, Göteborgs Idun, var också långt före den utsatta tiden till trängsel fylld, varför stora skaror måste vända åter i den förhoppningen, att d:r Petri skulle upprepa sitt föredrag på offentligt möte.

D:r Petri höll sig i sitt inledningsanförande i huvudsak efter de linjer hon lagt upp i sin bok »Kroppar och själar». Hon började med att be ähörarna låta sina tankar vandra blott 15 år tillbaka, till år 1915, och berättade från denna tid en episod, som visade att vi den tiden hade, vad hon kallade »skökökontrakt». Hon skildrade denna, äldre tiders byråskrivna s. k. prostituerade kvinna. Därefter övergick hon till en skildring av problemet efter reglementeringens avskaffande och den ändrade karaktär prostitutionen i senare tid kommit att förete. De prostituerade ha höjt sig kvalitativt, men brett ut sig kvantitativt. De flesta ha nu ett yrke och prostitutionen är endast en bisyssla, för nöds skull eller för ro skull. Den senare bevakesgrunden är ny för kvinnorna, den har förut enbart varit männens. I uttrycket »för nöds skull» innefattas de låga kvinnolönerna, vilka äro omöjliga att existera på, och som direkt hänvisa kvinnorna till att söka utfylla den otillräckliga inkomsten. Efterfrågan på den prostituerades tjänster ställer en sådan utfyllnad inom räckhåll. Även nöjeslystnad och lyxbegär ha sin givna andel.

D:r Petri gick in på frågan om det är möjligt att rädda s. k. fallna kvinnor och framhöll, att den mänskliga kärleken till nästan ser till det individuella fallet och därför kan lyckas, även där det ser omöjligt ut.

eller A. B. F:s Stockholmsavdelning, Bryggaregatan 12 (tel. N. 190 94). Till ansökan bör fogas uppgift om ålder, sysselsättning, genomgångna kurser och skolor, medlemskap i organisation och ev. upplysningar i övrigt samt uppgift om på vilket sätt sökande anser sig kunna göra inhämtade kunskaper fruktbringande efter genomgången kurs.

Stockholm den 31 jan. 1931.

Stockholms Genèvekommittés arbetsutskott:

C. J. Brunskog kapten, ordf.	O. P. Månsson instruktör, v. ordf.
Frida Härner överlärare.	Ernst Larsson kamrer.
Joel Ljungqvist kassör.	Bertil Nyqvist ombudsman.
Signe Wessman fru.	Carl Alb. Andersson kontorist.
Elis C:son Floodh redaktör.	Nils Rönnblom civilingenjör.

Vad som i detta sammanhang frapperade talarinnan var den omständigheten, som hon i sitt praktiska räddningsarbete så ofta kommit att reflektera över, att den part, som så omsorgsfullt hålles utanför prostitutionen, som aldrig behöver frukta polisen, männen, aldrig bli föremål för något räddningsarbete. Och de vore säkerligen i behov därav. Hon hade råkat på många män i den nödställda belägenhet, i vilken brist på självbehärskning och dåliga vanor kan försätta en människa, och som önskat sig vara föremål för en hjälpande hand.

Talarinnan var härmed framme vid den osynliga regulatören till prostitutionen, efterfrågan, som alltid varit borta ur diskussionen såväl i den gamla lagen som i alla de efter varandra nu framlagda lagförslagen. Denna omständighet har gjort att den gamla lagen känts som en blodig orättvisa. Vad man framförallt fördrar av den nya lagen är, att den erbjuder betryggande garantier för att vara rättvis.

Samhällets första åtgärd, skyddsnämndens ingripande, ser vid första påseende ut att gå i den riktningen. Men när man kommer till den andra åtgärden, den verkligt betydelsefulla, tvångsngripandet, finner man, att lagstiftarna tagit igen med den ena handen, vad de givit med den andra. Där återkommer som grund för ingripandet: »undandraget att ärligen försörja sig» och »löper fara att undandraga sig». Där se vi återigen vem lagstiftarna önska ingripa emot. Allt är som förut: det är endast de ekonomiskt svaga, och därför i främsta rummet kvinnor, som äro samhällsvådliga, och som man skall ingripa mot. D:r Petri sökte efter ett uttryck för det tillvägagångssätt, som låtit den gamla andan gömma sig bakom en till det yttre rättvis och oantastlig form. Hon fann »illmarig» vara rätta ordet att karakterisera detta.

Tal. slöt med att peka på den opinionsbildning mot varje lagförslag där denna grundanledning till anmärkning återfinnes, som tagit sig uttryck i en skrivelse till regeringen, där dessa synpunkter framhållits.

I den efterföljande diskussionen begärdes först ordet av barnavårdsnämndens ordf. kyrkoherde Ahlberg: Han sade sig visserligen behjorta de synpunkter d:r Petri framfört, men trodde dock att hon sett något orättvist på lagförslaget. Han trodde nog att den verkliga avsikten varit att göra lagen rättvis, och att allt berodde på de personer, som komma att handhava lagens tillämpning. Ett stort framsteg vore om detta problem kunde skiljas från lösdruvarlagen. Men man kan inte gå så stora steg i taget, man får nöja sig med ett mindre framsteg i avvaktan på en bättre lösning.

Fängelsepastor Rhedin var andre talare. Han hade i olikhet med d:r

Petri icke träffat på kategorien »för ro skull». Det var nöd och bittrade nöd, som drivit de olyckliga, han kommit i beröring med. I fråga om anstalten Landskrona, hade han den uppfattningen, att därifrån utginge ingen som en bättre människa. Vad barnavårdsnämnderna anginge ansåg han, att dessa ej utträttade tillräckligt.

Anklagelsen mot barnavårdsnämnderna uppkallade fru Berta Burman-Andersson, som uppmanade pastor Rhedin att själv förvissa sig om, vilket väldigt arbete barnavårdsnämnderna ha sig förelagt. Men de ha ej tillräckligt stor befogenhet, och nämnden får lämna sina skyddslingar, då dessa som bäst skulle behöva handledning och hjälp. Dessa brister borde kunna avhjälpas, så skulle barnavårdsnämndernas arbete lämna ytterligare resultat.

Fröken Greta Cardell påpekade, att grundanmärkningen mot de föregående lagförslagen, att de utginge från att prostitutionen vore lika med kvinnornas sedeslöshet, kvarstode inför det nya förslaget. Den teoretiska möjligheten till ett lika ingripande vore i praktiken utförbar. Faran av att genomföra en lag som den föreslagna vore, att den genom sin tillämpning komme att fastslå, att tillhandahållandet av de tjänster, som prostitutionen erbjuder är både otillåten och oärlig och därför samhällsvådlig. Men efterfrågan på dessa tjänster är varken oärlig eller ohederlig och därför icke heller samhällsvådlig. Därmed ha vi omöjliggjort all uppfostran till en värdigare sexualmoral och gjort ineffektiva alla förebyggande åtgärder för ungdomens vidkommande.

D:r Emy Wange-Lundvall framhöll att den nya tidens kvinna vore en annan typ än den gamla och komme att kugga vanartslagen. Hon komme att själv bestämma över och ordna med sitt sexuella liv, och detta vid sidan av sitt yrkesarbete alldeles som mannen.

Efter ett repliskskifte mellan d:r Petri och d:r Wange-Lundvall avslöts diskussionen, som ähört med det intensivaste intresse.

Vid den efterdiskussion, som vid det påföljande samkvämet vidtog, där även de som förut icke sagt sin mening nu hade ordet, fick man fullt klart för sig, att här är en fråga, som kvinnorna känna angå dem, en för alla och alla för en.

C—II.

Listor för stödande av den av åtskilliga kvinnoorganisationer framförda opinionen i vanartslagsfrågan kunna rekvideras från Tidevarvets exp., Slussplan 1—3, Stockholm, dit även fulltecknade listor insändas.

Bagarstugan

Grahamsskorpor
„ limpor
OÖVERTRÄFFADE

HORNSGATAN 37 Tel. Söd. 70 00
FOLKUNGAGATAN 65 „ „ 73 37

Biskopsmötet än en gång.

Till Tidevarvets redaktion.

Med anledning av dagens nummer av Tidevarvet ber jag få fråga, huru en så vilseledande artikel som den om Svenska biskopsmötet kunnat få inflyta. Biskopsmötet har i fråga om Eisenach-resolutionen en punkt 4, som ovillkorligen borde omnämnats och kommenterats. Svar motsets.

7.2.1931.

Mångårig prenumerant.

I min artikel i förra numret av Tidevarvet om Svenska biskopsmötet och Eisenachförslaget omnämndes icke den 4:e punkt, som biskopsmötet självt formulerat i stället för Eisenach-förslagets avslagna 4:e punkt. Vilket utelämnande också föranlett en insändare att kalla min artikel vilseledande, ett epitet som jag är villig att taga på mig med det tillägget, att man tyvärr kan bli vilseledad även i god tro. Det tidningsmeddelande, som min artikel gick ut ifrån, fann nämligen för gott att ingenting nämna om denna biskopsmötets egen 4:e punkt, som lyder:

»Rättsordningen är ett Guds verk, och det är kyrkans plikt att inskräpa dess helgd och verka för dess utbyggande även utöver de nationella gränserna. Därest två eller flera stater i förhållande till varandra iklätt sig generell förpliktelse att underställa uppkommande tvister förlikning, skiljedom eller rättsligt avgörande, måste därför den kristna kyrkan i de skilda länderna enigt och orubbligt hävda en dylik förbindelses ovillkorligt förpliktande kraft.»

I Eisenach-förslagets 4:e punkt ligger principiellt — om än såsom det påpekats i Tidevarvets redaktionella spalter icke ens detta minimikrav på kyrkligt ingripande någon sin torde bli praktiskt aktuellt för den svenska kyrkans räkning — att kyrkan i ett land kan komma att stå i reell opposition till staten, i det att den fördömer varje krig, som denna stat igångsatt med avisande av erbjuden skiljedom. Den reella innebörden i biskopsmötets 4:e punkt är ytterst svår att leta fram ur de många ordens skickligt turnerade vändningar. Den obehövliga handlingens lilla gifftand, som till slut blottades i Eisenach-förslagets 4:e punkt, synes i alla fall här omsorgsfullt utdragen. Liksom också det utkast till ett praktiskt program för kyrkans handlande, som låg i Eisenach-punktens ord om att icke uppmontra landsmän att göra tjänst i ett krig, som av dessa skall fördömes, är spårlost försvunnet.

Hos undertecknad associerar onekligen biskopsmötets 4:e punkt ett par något ofromma rader ur en dansk visa:

»Og Præsten han holdt en Tale
men sagde slet ingenting.»

Signe Nilsson.

TIDEVARVET

REDAKTION:
Telefon N. 48 42. Mottagningstid
10—12.
EXPEDITION:
Telefon 182 43.
Kontorstid kl. 10—12 f. m., 1—4
e. m. Postgiro 15 44.
PRENUMERATIONSPRIS:
För helår kr. 6:—, halvår kr. 3:—,
kvartal kr. 1:50. Läsnummer 15 öre.
ANNONSPRIS:
I text 25 öre per millimeter.

Stockholm 1931

Zetterlund & Thelanders Boktryckeri-A.-B.

Vilket?

Naturligtvis

AMAFLOR
Champoneringspulver

För såväl ljusst
som mörkt hår i paket à 35 öre.